

V Bruseli 14. júna 2023
(OR. en)

10665/23

POLCOM 118
USA 40

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	14. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 327 final
Predmet:	Odporúčanie na ROZHODNUTIE RADY o poverení začať rokovania o dohode so Spojenými štátmi americkými o posilnení medzinárodných dodávateľských reťazcov kritických nerastných surovín

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 327 final.

Príloha: COM(2023) 327 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 6. 2023
COM(2023) 327 final

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

**o poverení začať rokovania o dohode so Spojenými štátmi americkými o posilnení
medzinárodných dodávateľských reťazcov kritických nerastných surovín**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT ODPORÚČANIA

1.1. Dôvody a ciele odporúčania

Spojené štáty americké (ďalej len „USA“) prijali 16. augusta 2022 zákon o znížení inflácie (ďalej len „zákon IRA“)¹, ktorým sa mení oddiel 30D Federálneho daňového zákonníka Spojených štátov (ďalej len „úľava pre ekologické vozidlá“). Predstavuje dotáciu na nákup vozidiel poháňaných batériami alebo palivovým článkom vo forme daňovej úľavy do výšky 7 500 USD na vozidlo.

Na to, aby vozidlo spĺňalo podmienky na poskytnutie maximálnej výšky dotácie, musí byť okrem iného vybavené batériou, ktorá má minimálny podiel obsahu kritických nerastných surovín 40 % (50 % od roku 2024, 60 % od roku 2025, 70 % od roku 2026, 80 % od roku 2027), ktoré:

1. sa vyťažia a spracujú v USA alebo v krajine, s ktorou majú USA platnú dohodu o voľnom obchode; alebo
2. sa zrecyklujú v Severnej Amerike.

Úľava pre ekologické vozidlá preto čoraz viac vylučuje kritické nerastné suroviny s pôvodom v EÚ a spracované materiály do automobilových batérií z dodávateľských reťazcov v USA. To však neplatí pre dovoz kritických nerastných surovín a spracovaných materiálov z partnerských krajín USA v rámci dohody o voľnom obchode, ako sú Čile a Kórea, alebo z Japonska, s ktorým USA 28. marca 2023 uzavreli dohodu o kritických nerastných surovinách. Má to negatívny vplyv na možnosti vývozu EÚ do USA.

Predseda von der Leyenová a prezident Biden preto 10. marca 2023 vydali spoločné vyhlásenie, v ktorom uviedli svoj zámer začať rokovania o cielenej dohode medzi EÚ a USA o kritických nerastných surovinách (ďalej len „dohoda CMA“)² s cieľom zabezpečiť, aby sa nerastné suroviny vyťažené alebo spracované v EÚ mohli používať vo vozidlách oprávnených na úľavu pre ekologické vozidlá. Zástupcovia USA jasne uviedli, že na udelenie rovnocenného statusu EÚ, ako bol udelený partnerom USA v rámci dohôd o voľnom obchode, na účely úľavy pre ekologické vozidlá, je potrebné uzavrieť dohodu CMA.

V roku 2022 EÚ vyviezla do USA relevantné kritické nerastné suroviny v hodnote 8,3 mld. eur, čo predstavuje 16,3 % celkového vývozu týchto komodít z EÚ.

Okrem riešenia týchto otázok v súvislosti so zákonom IRA by EÚ a USA uzavretím dohody CMA podnikli aj nový krok k prehĺbeniu svojich širších hospodárskych vzťahov a pomohli vybudovať udržateľné a odolné medzinárodné dodávateľské reťazce v sektoroch, ktoré sú kľúčové pre príslušné prechody na emisne neutrálny priemysel, ako aj pre bezpečnosť vrátane letectva a obrany.

Zástupcovia USA zaslali návrh dohody CMA Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) 10. marca. Komisia postúpila tento návrh Rade Európskej únie (ďalej len „Rada“) a Európskemu parlamentu 21. marca 2023.

¹ PL 117-169, H.R.5376 - Zákon o znížení inflácie z roku 2022.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_1613

1.2. Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Rokovanie o dohode CMA a jej uzavretie je v súlade s celkovou obchodnou politikou EÚ, pretože by pomohlo zvýšiť objem obchodu a investícií medzi EÚ a USA a znížiť riziko nového obchodného napätia medzi EÚ a USA. Tento dvojité cieľ je v úplnom súlade so Zmluvou o Európskej únii (ZEÚ), v ktorej sa uvádza, že EÚ by mala povzbudzovať integráciu všetkých krajín do svetového hospodárstva aj prostredníctvom postupného odstraňovania prekážok v medzinárodnom obchode³. Je tiež v súlade s povahou strategického partnerstva medzi EÚ a USA, ako sa opätovne potvrdilo vo vyhlásení zo samitu EÚ – USA z 15. júna 2021⁴, a s pozitívnym hospodárskym programom Rady pre obchod a technológie vyjadreným v jej spoločných vyhláseniach z októbra 2021⁵, mája 2022⁶, decembra 2022⁷ a mája 2023⁸.

1.3. Súlad s ostatnými politikami Únie

Odporúčanie je v súlade s ostatnými politikami Únie.

Komisia vo svojom návrhu aktu o kritických surovinách zo 16. marca 2023⁹ stanovila, že posilní svoju spoluprácu s tretími krajinami tým, že bude stimulovať udržateľné investície do hodnotových reťazcov kritických surovín a iných zložiek hodnotového reťazca a premení hospodárske príležitosti na vzájomne prospešnú realitu. Dôležitým nástrojom na posilnenie takejto spolupráce je vytvorenie strategických partnerstiev v oblasti hodnotových reťazcov surovín, napríklad uzavretím CMA.

Toto odporúčanie je v súlade s navrhovaným aktom o emisne neutrálnom priemysle¹⁰, ktorý má zintenzívniť výrobu kľúčových uhlíkovo neutrálnych technológií, čiže technológií s nulovou bilanciou emisií, a v záujme dosiahnutia ambícií EÚ v oblasti klímy a energetiky zaistiť bezpečné, udržateľné a konkurencieschopné dodávateľské reťazce pre čistú energiu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právny základ

Článok 218 ods. 3 a 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

2.2. Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Podľa článku 5 ods. 3 ZEÚ sa zásada subsidiarity neuplatňuje v oblastiach výlučnej právomoci EÚ. Pravdepodobným hmotnoprávnym základom dohody, ktorý bude výsledkom týchto rokovaní, je spoločná obchodná politika, ktorá je uvedená medzi oblastami výlučnej právomoci Únie v článku 3 ZFEÚ. Táto politika zahŕňa rokovanie o obchodných dohodách podľa článku 207 ZFEÚ.

³ Článok 21 ods. 2 písm. e) ZEÚ.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_21_4951

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_22_7516

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_2992

⁹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín („akt o kritických surovinách“) – pozri https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/IP_23_1661.

¹⁰ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií (akt o emisne neutrálnom priemysle) – pozri https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/net-zero-industry-act_en

2.3. Proporcionalita

Odporúčanie Komisie je v súlade so zásadou proporcionality a je potrebné vzhľadom na náš cieľ zabezpečiť, aby kritické nerastné suroviny a spracované materiály pre batérie do elektrických vozidiel s pôvodom v EÚ nebudú diskriminované pri uplatňovaní úľavy pre ekologické vozidlá. To sa dosiahne tým, že budú považované za materiály s pôvodom v „*krajine, s ktorou majú Spojené štáty uzavretú platnú dohodu o voľnom obchode*“.

2.4. Výber nástroja

Rozhodnutie Rady

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

3.1. Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Neuplatňuje sa.

3.2. Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Neuplatňuje sa.

3.3. Konzultácie so zainteresovanými stranami

Uskutočnili sa konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami o možných prínosoch stavu, keď sa budú kritické nerastné suroviny a spracované materiály s pôvodom v EÚ považovať pri uplatňovaní úľavy pre ekologické vozidlá za pochádzajúce z „*krajiny, s ktorou majú Spojené štáty uzavretú platnú dohodu o voľnom obchode*“ . Usporiadalo sa niekoľko vypočutí a stretnutí v rámci dialógu s občianskou spoločnosťou. Okrem toho Európsky parlament a členské štáty EÚ zorganizovali verejné diskusie.

3.4. Posúdenie vplyvu

Vzhľadom na politickú nevyhnutnosť rýchlo napredovať, aby sa znížilo obchodné napätie medzi EÚ a USA alebo aby sa mu v nadväznosti na prijatie zákona IRA zabránilo a aby sa na nerastné suroviny vyťažené alebo spracované v EÚ vzťahovala úľava pre ekologické vozidlá podľa zákona IRA a jeho vykonávacích opatrení, sa upustilo od formálneho procesu posúdenia vplyvu.

3.5. Základné práva

Odporúčanie je v súlade so zmluvami EÚ a s Chartou základných práv Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

CMA nebude mať žiadny vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

5.1. Procedurálne aspekty

Komisia bude rokovať v mene EÚ o dohode, ktorá sa má uzavrieť medzi EÚ a USA. V súlade s článkom 218 ods. 4 ZFEÚ sa navrhuje, aby Rada určila za výbor, po porade s ktorým sa musia viesť rokovania, Výbor pre obchodnú politiku.

Európsky parlament bude informovaný vo všetkých etapách konania v súlade s článkom 218 ods. 10 ZFEÚ.

Komisia zverejní toto odporúčanie a prílohu k nemu bezprostredne po jeho prijatí.

Komisia odporúča, aby sa smernice na rokovania zverejnili bezprostredne po ich prijatí Radou.

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

o poverení začať rokovania o dohode so Spojenými štátmi americkými o posilnení medzinárodných dodávateľských reťazcov kritických nerastných surovín

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 218 ods. 3 a 4,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Komisia sa týmto poveruje začať v mene Európskej únie rokovania so Spojenými štátmi americkými o dohode medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými o posilnení medzinárodných dodávateľských reťazcov kritických nerastných surovín.

Článok 2

Rokovania sa povedú na základe smerníc Rady na rokovania uvedených v prílohe.

Článok 3

Komisia vedie rokovania po porade s [Rada vloží názov osobitného výboru].

Článok 4

Toto rozhodnutie a príloha k nemu sa zverejnia bezprostredne po ich prijatí.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*